

NATURA 2000-GEBIED: BOSCHHUIZERBERGEN
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 26 JUNI 2018

Aanwezig namens Voortouwnemer:	Wim Hazenberg (Provincie Limburg)
Aanwezig namens Terreinbeheerder:	Michael van Roosmalen (Limburgs Landschap)
Overige aanwezigen:	
Datum bezoek:	26 juni

Doel

Doel van het veldbezoek aan het Natura2000-gebied de Boschhuizerbergen is om eventuele veranderingen in de habitattypen te registreren. Dit om bij niet in het beheerplan voorziene ontwikkelingen tijdig te kunnen oordelen of bijsturing nodig is. Tijdens het veldbezoek is alleen naar visueel waarneembare aspecten gekeken, met name naar de toestand van de vegetatie en naar indicaties voor verdroging, verzuring, en vermesting. Het PAS veldbezoek is een aanvulling op de overige monitoringsystematiek. Leefgebieden zijn niet meegenomen omdat eenduidige systematiek ontbreekt.

Vorbereiding

LL heeft een kaart gemaakt met daarop aangegeven een aantal locaties in het N2000 gebied waar PAS maatregelen zijn genomen die we zouden kunnen bezoeken. In de voorbespreking van het veldbezoek is in overleg besloten welke locaties we uiteindelijk gaan bezoeken. In de voorbespreking laat LL weten dat er in het afgelopen jaar wel zichtbare onverwachte wijzigingen zijn opgetreden in het N2000 gebied. Het betreft terreindelen waar diverse proeven met bekalking en gift van kali hebben plaatsgevonden.

Bezochte locaties

Het veldbezoek aan de Boschhuizerbergen heeft zich met name gericht op het hoogveenbos (Veegbesluit), de stuifzandheide, het jeneverbes struweel en op het verwijderen van organisch sediment op de oever van het ven.

Bijlage: kaart met de locaties 1, 2, 3 en 4 die zijn bezocht.

Bevindingen

Locatie 4: habitatype H2330 (Zandverstuivingen), H5130 (Jeneverbesstruwelen), H2310 (stuifzandheide met struikheide).

Dit betreft een deelgebied dat bijna 20 jaar geleden is vrijgemaakt van grote grove dennen waarbij eveneens de strooisel laag is geplagd en afgevoerd. Enkele jaren geleden heeft bekalking plaatsgevonden. Op een enkele plek is naast de oude Jeneverbessen verjonging van het Jeneverbesstruweel zichtbaar (zie foto 1). Naast jonge jeneverbes wordt ook sporadisch stekelbrem aangetroffen. Het habitatype H 2330 laat een successie zien richting H2310 de foto's van 2008 en 2018 op dezelfde locatie bevestigen dit beeld.

Aandacht is nodig voor het oprukken van Duinriet (foto 2). De laatste 2 á 3 jaar komt deze plant op steeds meer plekken voor. Er is nog geen effectieve maatregel gevonden om de uitbreiding van Duinriet tegen te gaan.

Foto 1: verjonging van Jeneverbes op ca. 1 meter van de oude Jeneverbes.

Foto 2: Op een aantal plekken heeft Duinriet zich gevestigd.

Locatie 3: habitatype H2330 (Zandverstuivingen).

Op deze locatie is 9 jaar geleden, i.h.k.v. OBN, opslag van voornamelijk Grove den en Berk verwijderd en afgevoerd. Tegelijkertijd is tot een diepte van 8 a 10 cm geplagd en is bekalking toegepast. In 2017 is opnieuw bekalkt. Het beheer bestaat nu uit het verwijderen van opslag van Grove den en Berk. Na de ingreep is het zand maar kort gaan stuiven. Na enkele jaren begint Grijs kronkelsteeltje (Tankmos) en Buntgras de overhand te nemen en is het zand opnieuw vastgelegd.

Foto locatie 3: Grijs kronkelsteeltje en Buntgras hebben het zand vrijwel geheel vastgelegd 10 jaar na plaggen.

Foto van locatie 3, op dezelfde locatie genomen als bovenstaande foto, in 2008 na het plaggen.

Foto van locatie 3 in 2008 voor het plaggen.

Locatie 1: habitatype H3130 (zwak gebufferde vennen)

Op enkele plekken is op de oostoever van het ven in het voorjaar het organisch sediment verwijderd en afgevoerd. Kleine klemplanten van Moerashertshooi verschijnen alweer op de geplagde delen. De westoever van het van zal het komende winterseizoen worden geplagd en afgevoerd.

Foto 4: delen van de oever aan de oostzijde van het ven zijn geplagd.

Locatie 1: habitatype H91D0 (Hoogveenbos)

Het habitatype Hoogveenbos is in het Veegbesluit toegevoegd aan de Boschhuizerbergen. Op de goed ontwikkelde delen staat volop Gagel en is Veenmos aanwezig. Op de locatie is te zien dat er sprake is van verdroging. De naaldbomen en de op sommige delen aanwezige greppels dragen bij aan de verdroging. Een deel van het bos watert af op het ven. Ook de omliggende landbouwgronden (deels in Noord-Brabant) dragen bij aan de verdroging.

Locatie 2: habitatype H2330 (Zandverstuivingen)

Deze locatie betreft een gebied dat in het voorjaar van 2015 vrijgemaakt is van houtopstanden. Daarna heeft bekalking plaatsgevonden. Op de open gemaakte en bekalkte plekken verschijnen Stekelbrem (zie foto 5) en Jeneverbes. Het beheer bestaat uit het verwijderen van Grove den en na begrazing met schapen. De na begrazing is van belang voor o.a. het tegengaan van loofhoutopslag.

Handtekening

Namens:

Lomburgs Landschap

13-9-18

(datum)

Handtekening

Namens:

Provincie Limburg

21-9-18

(datum)

Bijsluiter bij verslag:

- *Met name de formulering goed uiteen rafelen uit wat je hebt waargenomen, en wat je duiding daarbij is. Dit moet goed omschreven worden. Je kunt geen uitspraken doen over trends, je kunt alleen weergeven wat je hebt waargenomen. Er zijn geen harde conclusies te trekken, die komen uit de overige monitoring.*
- *Aangeven waar je geweest bent.*
- *Aangeven dat het een aanvulling is op de overige monitoringsystematiek*
- *Aangeven dat alleen naar visueel waarneembare aspecten is gekeken, bij voorkeur benoemen.*
- *Ondertekening door deelnemers van het veldbezoek van aanwezige partijen.*

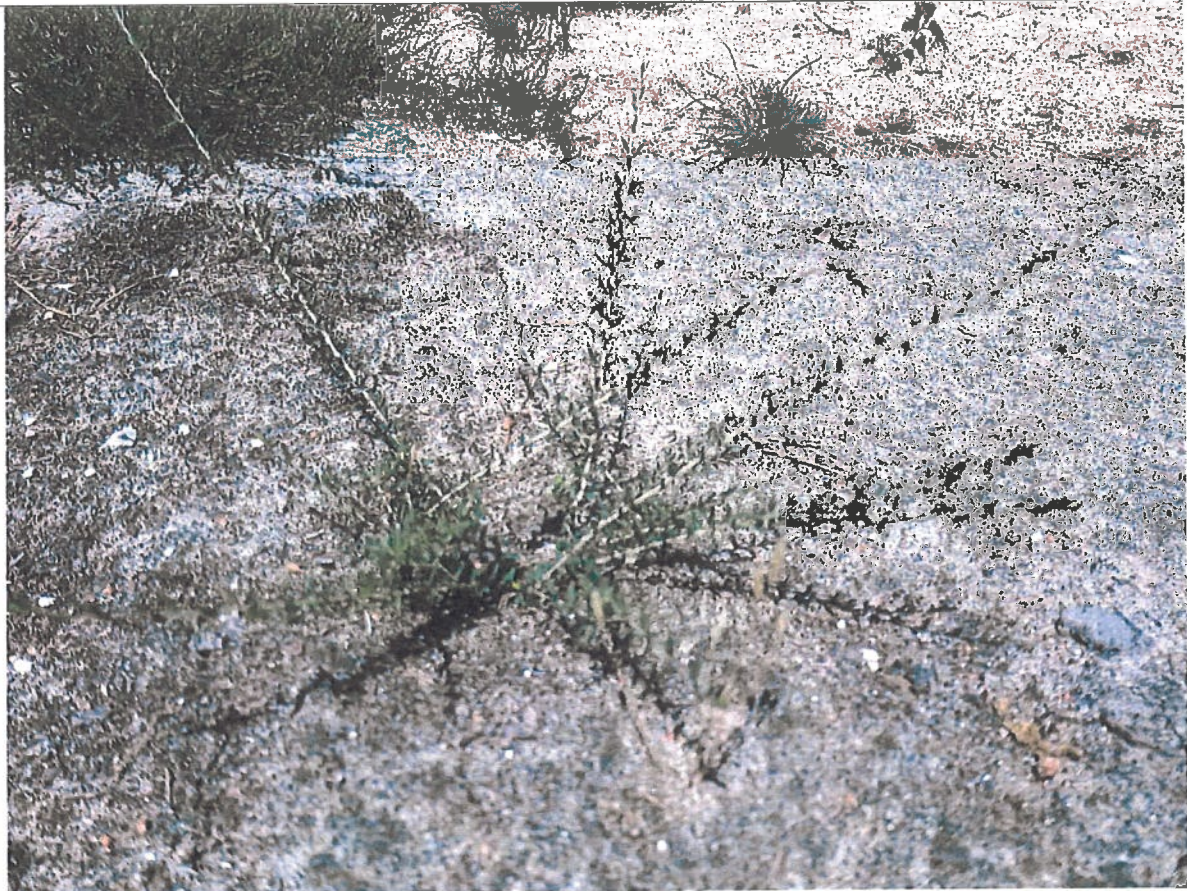

Foto 5: Stekelbrem profiteert van de genomen maatregelen.

Conclusie

De ontwikkeling van de stikstofgevoelige habitattypen: H3130, H2310, H2330 en H5130 in het Natura 2000-gebied Boschhuizerbergen ligt op koers.

Aandacht is nodig voor het oprukken van Duinriet. De laatste 2 á 3 jaar komt deze plant op steeds meer plekken voor. Er is nog geen effectieve maatregel gevonden om Duinriet beheersbaar te houden. Mogelijk is bij collega terreinbeheerders in de duinen ervaring opgedaan met het beheer van Duinriet.

Door het veegbesluit is het habitatype H91D0 (Hoogveenbos) toegevoegd aan de Boschhuizerbergen. Maatregelen, vooral om verdroging tegen te gaan, zijn nodig voor het behoud van de oppervlakte en de kwaliteit.

De maatregelen die in het verleden zijn genomen om het bufferend vermogen van de bodem te verbeteren laten een gunstige ontwikkeling zien in de habitattypen H5130 en H2310. Wetenschappelijk onderzoek op de Boschhuizerbergen heeft aangetoond het bufferend vermogen van de bodem erg belangrijk is voor de kwaliteit van de jeneverbessen en daarmee ook de kwaliteit van habitatype H5130.

Begrazing als beheermaatregel zal de komende jaren steeds belangrijker worden om de kwaliteit van de verschillende habitattypen te kunnen borgen. Begrazing is echter niet als PAS maatregel aangewezen en dat is opmerkelijk.

De bevindingen leiden tot het beeld dat er geen verslechtering is van de kwaliteit van de habitattypen en dat er geen significante verstoringen zijn opgetreden.

Dit verslag is vastgesteld door:

